

Ona místa

—

Pavel Zajíc

Městská knihovna v Praze

e-kniha • Praha • 2026

Ona místa

Pavel Zajíc

Znění tohoto textu vychází z díla Ona místa tak, jak bylo vydáno nakladatelstvím Šimon Ryšavý v Brně v roce 2013.

§

Text díla (Pavel Zajíc: Ona místa), publikovaného Městskou knihovnou v Praze, je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno Autorským zákonem č. 121/2000 Sb.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci Creative Commons Uveďte původ-Nevyužívejte komerčně-Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

Verze 1.0 z 23. 10. 2026.

OBSAH

M. 8
Jeníkovu 9
V nevážnosti oddělujeme slova. 14
Přemýšlela o rýmování. 15
Kapky 16
Zatáčky mlh 17
Zamkneme 18
Oči lepící se na sousoší 19
Konec 20

ONA MÍSTA. 21
přivřu se do normálních úvah 22
Postupoval mlhami 23
Připadám si, jako bych 24
/jde/ 25
/ta/ 26
Pojďme se tedy pozastavit 27
/sousedství/ 28
Ano, já teď jen tak pro sebe zvažuju 29
/niterně on/ 30
Teď nevím, zda mirabelky 31
/Pacal/ 32
/_/ 33
V rohu zahrady zasadil 34
/pohled do studovny/ 35
Stud plnil rozcestí 36
Za poslední dobu, co pozoruji ptáky 37
/u faráře/ 38

/snuby/ 39
Z čistého rána odkvétám. 40
/jeho příběh/ 41
/některé nástroje/. 42
/konec léta/ 43
Nepropásněme své chvíle 44

Velmi věnováno rodině

Děkuji Markétce Hájkové za její skvělé zajíce a lišky a Vojtěchu Kučerovi za vše i za to vše ostatní

PZ

M.

Představa prostoru.
Obsah: /Vůně/

Šeptáš do deníku.
Pro dívky zlatý.

A
že matné večery
končí se se slovy,
s city.

Krajina,
zimní svit.

Píši Tvé zápisky
před procházkou
mezi jilmy.

Jeníkovu

I

Čisté jsou okapy
po deštích zimních,
když všichni tlejí.

Kapky se z tašek nesvlékaly.
Kočky jdou spát hladové.

Mlčíš tichem,
probouzíš se v hodinách,
otvíráš slepicím.

Kompletuješ samotářskou duši.

II

Po příjezdové cestě
opařené brambory.

Včasné mrákoty —
probuzení.

Musíme jet do lesa a vysekávat
nálet.

Šedá mlha mezi borovicemi.
Modrají.

Teď chodím v blátě.
Teď to nevadí.
Pařezy jsou vybydleny.

III

Poslyš příběhy
vedví se rozbíhající,
odděl hlízy
od jedu.

Pak s čistýma
rukama můžeš vkročit
v síň.

IV

Pes vyl.
Kočky, co předly,
drápy po linu zasouvají zpět.

V předsobotí
je slyšet
sykot nožů.

Samozřejmosti.

V

Logr a hliník
chladnou.
Tři dlouhé věty
skrze Kavkaz.

Zbytečnost loučení.

logr, hliník

/

V nevážnosti oddělujeme slova.
Smyslem je zůstat.

Vedle Tebe jdu
skrz zvony, budovy,
zákristie.

Skrz doby, rytmy, tahy.
Zůstávám poslušným.

Mám v paměti vlasy,
němé a temné
jako předvečery.

/v nich ležím/

Smyslem je zůstat.
Zůstaneme.

/

Přemýšlela o rýmování.
Tam dotýká se
všech smyšlených těl.

Příroda se znázorní snadno.
Na vztahy se zapomene při líčení březové kůry.

Poté háj, někde i listí /po zemi/.

Zamilovanost je skrývání.
Osmá píseň nebolí.

Kapky

Pohledy
do deště.

/tklivé odplouvání/

Mýtiny s
trychtýři lišek.

Jsou prostorem našich hovorů.

V jiných krajinách
zas padají do očí polí.

/

Zatáčky mlh
/po sezóně kopretin/

Tvá tvář
pohybující se v
důvěrném příběhu.

Výš, směrem od pramenů,
obora, polesí.

Strnulost volavek,

když
hledí cudně
do růžové

Zamkneme

Jsme tam, kde je lépe.

Brzy vstanu v Tvé
místnosti.

Chceš mluvit do krajiny.
Tisknout podrážky na místa
v stružkách…

Zármutky planou,
jsou podobenstvím
říjnových lesů.
/barvy/

Nehledám podstatu.

Tvé bytí
mým prostupuje.

Před nocí sčítáme
rudé mraky.

/

Oči lepící se na sousoší,

obrazy
pokryté tmou lesa.

Poté zastlal.
Schoval důkazy do zásuvky,
kterou posléze
uzamkl klíčem.

Klíč ukryl pod spokojenou
tvář.

Naleznu také ty stromy
a když jejich koruny dosáhnou
ke mně,

pak vzpomenu si.

lépe bylo

Konec

napadlo pána u brány předlesí,
kde asfalt proniká do
jehličí
...

Šedesát let,
/les listnatý/
svobodný,
bezdětný
(on).

...
Později odchází polem.

Po rozednění jsou
vlčí máky ještě uzavřeny,

jako
rty.

ONA MÍSTA

přivřu se do normálních úvah... v čase i bez něj
projdu ta slova a něco co se dá najít
jí věnuji

„zdá se mi že to co vyplňuje cestu mezi domem
a lesem je obyčejné“

Postupoval mlhami
ke svým místům.

Rozkrájené buky,
pláty mělkých talířů.

Vždy vrchovaté.

Připadám si, jako bych
mluvil sám se sebou pomocí pantomimy
a hádal ta nejtěžší přirovnání, která se dají ukázat.
Nedávno jsem se sebou strávil několik hodin, abych vůbec uhádnul
jednu svou obzvlášť těžkou grimasu. Rozhodoval jsem se nejprve mezi
brzkým úsvitem a něčím jako smysl života.
Následně mě však představení obou takto rozličných grimas unavilo.
Šel jsem si tedy lehnout.

„Dnes netuším, kam půjdu."
Proč mě vlastně stále někam posílá?
Musím snít, musím mít svou představivost stále otevřenou.
Stále musím vnímat.

/jde/

Silnicí
k Lísku

míjí mlýn,

obkračuje tmavé šňůry,

v uších zní

ní
ní

Sladko v koutcích,
když nazpátek

míjí mlýn.

/ta/

První setkání
snad někdy před lety.

/poštovní doručovatelka/

Protože dokáže slyšet
a mluvit o jeho tichu,

proto s ní,
proto.

Pak ve vlasech nechá ruku.

Rty vrostou v šíji.

Pojďme se tedy pozastavit nad jeho zmrtvýchvstáním…

/ona mluví/
„Přišel mi nevýjimečný, vlastně kompromis.“
„Nedokážu si představit, jak neleží pod mýma nohama.“

/sousedství/

Představuji si ho jako tvora, krmeného převážně jehnědami.
Jeho práce byla zastřihování živého plotu.

(„Ano, já teď jen tak pro sebe zvažuju, kam jinam
ho umístit…
V zásadě není nebezpečný…“)

Za provinční stanicí
je nutno nahlížet pod každý
keř se Zvýšenou opatrností…
Aby se nestal trn trnem v oku.

Aby ona hnízda nepadala až ke kořenům.

/niterně on/

Necítím samotu,
žiji s ní.

S trochou štěstí
bude tato zima
jasnější.

Necítím temno.

Budím se do chladu,
ale srozuměn.

náves
chvěje se

v pomlkách
podzimních
sluncí

Teď nevím, zda mirabelky
nebo špendlíky
nebo blumy…

/Pacal/

Přikývl.

Sousedství zející šerem.

Mléko co chvíli vyklouzne z hliníkového
hrdla.

Dnešek není ničí.

I zahnaná jsou
stáda,

stíny v jezeře.

/_/

Toto jsou hladiny rybníků.
Kachní ostrovy.

Kráčela po těch březích.
Trávy v kloubech pukaly.

Zatajování dechu,
skutečnosti.

Barva stromů stále
hraje roli.

Polní pěšina,

stopy koroptví.

V rohu zahrady zasadil
před pětařiceti lety břízu,
po dvou letech další
a po devíti poslední…

Na začátku dubna lze
pít jejich mízu.

/pohled do studovny/

Nevytřela.
Ale odraz na linu
vysvětluje přítomnost dne.

Dopisy.
Jak je ukládá.
Jak natáčí lampu.

Tedy:
„… tím jsem nemyslela, že bych
nás rozbila…“

Jazýčky úvah.
/příměr k počasí/

Mžení.

Stud
plnil rozcestí.

Začíná na stejném vršku,
mává,

oklamává
směry.

Je-li tam více té něhy,
sletí k němu dolů.

I důvody naslouchat
vranám
budou upřímnější.

Vzácná ticha,

zima modřínů.

Za poslední dobu, co pozoruji ptáky,
jsem takového ještě nespatřil…

Jakmile se spustí dolů, zavírám oči,
nicméně poté mě o nijak více nerozčiluje myšlenka,

že stále žiji.

/u faráře/

Slyším Tvůj dech,
když pokleknu.

A ještě výše,
u hřbitova, jsou kameny uprostřed louky.

Září zde bývají nejsilnější.

Vlastně běžné, polorozpadlé zdi.

Táta říkal,
že si tu lehne do stínu,

jednou.

Že je to nejlepší místo.

Zvedá se vítr.

/snuby/

Nenáhlé zvuky
a okolní lidé
z malých
chat.

Proč zalézáš
do kapradin?

Pojďme
prokousávat se
stonky bojínků.

/opustil místnost/
Vydal se za hadem
kolem blat.

Rozpustil se v olších.

Z čistého rána odkvétám.

Bratr je starší.
Oba jsou starší.

Kolik je potoku?

/jeho příběh/

Promnul prsty.

Poraněn časným svitem
vydal se hlubokou cestou.

Kolem svých mezí.
/místa jeho dívek/

Znal zde i topoly,
úzká tichá šídla.

Promnul prsty.
Již bez zármutku.

Na vrata od kolny jej přibil.

/některé nástroje/

Přítomnost dnes halí
drobné mžitky.

Pro mne je můj dvůr
prostorem.

Symbol minulosti,
zrna z žaloudků slepic.

Nutné smrti.

/konec léta/

Nežiji zde poeticky,
na tyto věci nemyslím.

Jednou přišla studentka,
nakreslit ten pohled od nás z okna.
Byla tu asi den.

Obraz jsem neviděl,
nesměl jsem.

(Nepropásněme své chvíle, civilně se oblečme
a schovejme do zákulisí
pod vrby…)

Pavel Zajíc
Ona místa

Edice Poezie
Ilustrace na obálce Thousand Waves19 / Shutterstock.com
Korektura Jaroslava Bednářová
Technická redakce Petra Kučerová

Vydala Městská knihovna v Praze
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. elektronické vydání
Verze 1.0 z 23. 10. 2026

ISBN 978-80-274-5252-1 (epub)
ISBN 978-80-274-5253-8 (pdf)
ISBN 978-80-274-5254-5 (prc)

KNIHOVNA?
KNIHOVNA!

Využijte **prostor**
pro studium, setkání,
kulturu i relax.

Stahujte **e-knihy zdarma**
z e-knihovna.cz, prohlížejte
digitalizované tituly na
digitalizovane.cz.

Sledujte **videocasty**
a přednášky na
youtube.com/@knihovnaPraha.

Půjčte si obraz v Artotéce,
audioknihu, CD, film
nebo deskovou hru.

Tvořte se dřevem, papírem,
barvami, kůží i látkami.
Otevřený ateliér DOK16,
Atelier Jezerka a Kreativní
centrUM v Ústřední knihovně.

Navštivte přednášky,
koncerty, autorská čtení,
filmové projekce, akce
pro děti. Sledujte
mlp.cz/akce.

Městská
knihovna
v Praze

PRA HA
PRA GUE
PRA GA
PRA G

Vyzkoušejte svět
virtuální reality.
Více na mlp.cz/vr.